ZWIERZĘTA

Ciekawostki o pingwinach: 38 sprawdzonych faktów

Ciekawostki zebrał: Marcin Balana · Opublikowano: 14.10.2026 · Zaktualizowano: 20.10.2026 · Zweryfikowano: 20.10.2026

Pingwiny to 18–21 gatunków nielotów, które żyją wyłącznie na półkuli południowej, a jeden z nich nawet na równiku. Pingwin cesarski zanurkował na głębokość 564 m, a od 2026 r. jest gatunkiem zagrożonym. Polscy badacze liczyli pingwiny przy Stacji Arctowskiego już od 1977 r., a w ZOO Gdańsk wykluła się Kokosanka, która w 2024 r. wygrała konkurs na Pingwina Roku.

NAJWAŻNIEJSZE W SKRÓCIE

- Pingwiny to 18–21 gatunków żyjących tylko na półkuli południowej.
- Pingwin cesarski zanurkował na rekordową głębokość 564 m.
- Pingwin białobrewy płynie z prędkością do ok. 36 km/h.
- Pingwiny maskowe w czasie lęgów zasypiają ponad 10 000 razy na dobę, średnio na 4 sekundy.
- Na Wyspach Niebezpiecznych gniazduje 751 527 par pingwinów białookich.
- W 1978 r. przy polskiej Stacji Arctowskiego policzono 23 661 par pingwinów białookich.
- W 2026 r. pingwin cesarski trafił do kategorii gatunków zagrożonych.

Gatunki i występowanie

1 Pingwiny to 18–21 gatunków z półkuli południowej

Rząd pingwinów (Sphenisciformes) obejmuje 18–21 gatunków nielotów morskich, które żyją wyłącznie na półkuli południowej. Według Encyclopaedia Britannica większość gatunków nie mieszka na Antarktydzie, tylko na wyspach między 45° a 60° szerokości geograficznej południowej, gdzie zakładają kolonie lęgowe.[1]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Penguin , Data odczytu: 2026.10.15

2 Tylko 2 gatunki są naprawdę rodzime dla Antarktydy

Brytyjska służba antarktyczna BAS podaje, że na Antarktydzie występuje 6 głównych gatunków pingwinów, ale tylko 2 z nich, pingwin cesarski i pingwin białooki (Adeli), są naprawdę rodzime dla samego kontynentu. Pozostałe 4 gatunki, czyli pingwiny złotoczube, maskowe, białobrewe i królewskie, zamieszkują cieplejsze wyspy subantarktyczne.[2]

Źródło: British Antarctic Survey, Antarctic wildlife , Data odczytu: 2026.10.15

3 Pingwin równikowy żyje na 0° szerokości

Jeden gatunek, pingwin równikowy (Spheniscus mendiculus) z Galapagos, żyje na samym równiku. BirdLife International przypomina, że pingwiny spotyka się też w lasach Nowej Zelandii, na wulkanicznych wyspach Galapagos i na plażach w południowej Afryce, a nie tylko wśród lodu i śniegu.[1][3]

Źródła: Encyclopaedia Britannica, Penguin , Data odczytu: 2026.10.15; BirdLife International, Penguins , Data odczytu: 2026.10.15

4 W 2020 r. na Galapagos naliczono 1940 pingwinów

Spis ogłoszony w październiku 2020 r. przez Park Narodowy Galapagos wykazał 1940 pingwinów równikowych w głównych koloniach. Spis przeprowadziły park i Fundacja Karola Darwina na wyspach Isabela i Fernandina oraz na wysepkach Marielas. Według parku liczebność pingwinów i kormoranów nielotnych osiągnęła rekordowy poziom, a 86% policzonych ptaków obu gatunków stanowiły osobniki dorosłe.[4][5]

Źródła: Teleamazonas, Cifra récord de pingüinos y cormoranes en las islas Galápagos , Data publikacji: 2020.10.24, Data odczytu: 2026.10.20; El Mercurio, Población de pingüinos y cormoranes alcanza cifra récord en Islas Galápagos , Data publikacji: 2020.10.25, Data odczytu: 2026.10.20

5 Najmniejszy pingwin ma ok. 35 cm i waży 1 kg

Pingwin mały (Eudyptula minor) ma ok. 35 cm wysokości i waży ok. 1 kg. Na drugim końcu skali jest pingwin cesarski (Aptenodytes forsteri), który według Britanniki mierzy ok. 115 cm i waży 25–40 kg. Największy żyjący pingwin jest więc ponad 3 razy wyższy od najmniejszego.[1]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Penguin , Data odczytu: 2026.10.15

Pingwin cesarski

6 Samiec przez 9 tygodni wysiaduje jajo bez jedzenia

Samica pingwina cesarskiego składa 1 jajo, a samiec wysiaduje je przez 9 tygodni bez jedzenia, korzystając z zapasów tłuszczu. Nie siedzi na nim jak inne ptaki, tylko trzyma je na stopach, przykryte fałdem upierzonej skóry. Samica w tym czasie poluje na morzu, czasem nawet 2 miesiące.[2][3]

Źródła: British Antarctic Survey, Antarctic wildlife , Data odczytu: 2026.10.15; BirdLife International, Penguins , Data odczytu: 2026.10.15

7 Wysiadywanie trwa 60–68 dni w mrozie poniżej −50°C

Pingwiny cesarskie wysiadują jaja przez 60–68 dni w antarktycznej zimie, przy wichurach i temperaturach regularnie spadających poniżej −50°C. Według BirdLife International to jedyny gatunek pingwina, który odbywa lęgi w ciemnej zimie. Samica wędruje w tym czasie 80–160 km z kolonii do morza i wraca dopiero po zakończeniu wysiadywania.[6][3]

Źródła: Encyclopaedia Britannica, Emperor penguin , Data odczytu: 2026.10.15; BirdLife International, Penguins , Data odczytu: 2026.10.15

8 W środku zbitej grupy jest 37,5°C

Wewnątrz ciasnej grupy pingwinów cesarskich temperatura sięga 37,5°C. Według BirdLife International takie skupianie się może zmniejszyć utratę ciepła o połowę. Ptaki stale się przesuwają, tak aby każdy po kolei trafił do cieplejszego środka grupy. Według BirdLife przy silnych mrozach pingwiny tworzą grupy liczące czasem nawet miliony ptaków.[3]

Źródło: BirdLife International, Penguins , Data odczytu: 2026.10.15

9 Pingwin cesarski zanurkował na 564 m

Największa dokładnie zmierzona głębokość nurkowania ptaka to 564 m, a osiągnął ją pingwin cesarski u wybrzeży wschodniej Antarktydy. Badacze wyposażyli 93 pingwiny w rejestratory i zapisali 137 364 nurkowania. Tylko 0,2% z nich przekroczyło 400 m, a wszystkie 12 nurkowań głębszych niż 500 m wykonał jeden ptak.[7]

Rekord Źródło: Guinness World Records, Deepest dive by a bird , Data odczytu: 2026.10.15

10 Najdłuższe nurkowanie trwało 32,2 minuty

Pingwin cesarski z Morza Rossa przebywał pod wodą przez 32,2 minuty, co jest rekordem wśród ptaków. W 2013 r. naukowcy oznaczyli nadajnikami 20 pingwinów i zebrali dane z ponad 96 000 nurkowań. Przeciętne nurkowanie trwało ok. 4,6 minuty, a 17 z nich było dłuższych niż poprzedni rekord 27,6 minuty.[8]

Rekord Źródło: Guinness World Records, Longest dive underwater by a bird (duration) , Data odczytu: 2026.10.15

11 Pingwiny cesarskie policzono z kosmosu: ok. 595 000 dorosłych

Na podstawie zdjęć satelitarnych z sezonu lęgowego 2009 r. naukowcy po raz pierwszy policzyli z kosmosu wszystkie pingwiny cesarskie wzdłuż całego wybrzeża Antarktydy. Znaleźli 46 kolonii lęgowych, w tym 4 nowe, i oszacowali populację na ok. 238 000 par lęgowych. W sumie dawało to ok. 595 000 dorosłych ptaków.[9]

Źródło: Fretwell P.T. i in., An emperor penguin population estimate: the first global, synoptic survey of a species from space , Data publikacji: 2012.04.13, Data odczytu: 2026.10.15

12 Plamy guana pomogły znaleźć 11 nowych kolonii

Naukowcy z British Antarctic Survey znaleźli na zdjęciach z satelitów Copernicus Sentinel-2 11 nowych kolonii pingwinów cesarskich. Plamy guana, czyli ptasich odchodów, są dobrze widoczne nawet przy rozdzielczości 10 m na piksel. Liczba znanych kolonii wzrosła dzięki temu do 61, czyli o prawie 20%, ale nowe kolonie są małe i podnoszą szacunek populacji tylko o 5–10%.[10]

Źródło: European Space Agency, Discovering new penguin colonies from space , Data odczytu: 2026.10.19

13 W 2026 r. pingwin cesarski stał się gatunkiem zagrożonym

9 kwietnia 2026 r. BirdLife International ogłosiła nową ocenę na Czerwonej Liście: pingwin cesarski przeszedł z kategorii „bliski zagrożenia” do „zagrożony”. Zdjęcia satelitarne pokazały utratę ok. 10% populacji w latach 2009–2018, czyli ponad 20 000 dorosłych ptaków. Prognozy mówią o spadku liczebności o połowę do lat 80. XXI w.[11]

Źródło: BirdLife International, Emperor Penguin now Endangered due to climate change , Data publikacji: 2026.04.09, Data

odczytu: 2026.10.15

14 W 2022 r. w 4 z 5 kolonii najpewniej nie przeżyło żadne pisklę

W listopadzie 2022 r. w środkowej i wschodniej części Morza Bellingshausena zniknęło 100% lodu morskiego. Naukowcy BAS ocenili, że w 4 z 5 znanych tam kolonii pingwinów cesarskich najpewniej nie przeżyło żadne pisklę. W latach 2018–2022 częściowa lub całkowita utrata lodu dotknęła 30% z 62 znanych kolonii.[12]

Źródło: British Antarctic Survey, Loss of sea ice causes catastrophic breeding failure for emperor penguins , Data publikacji: 2023.08.24, Data odczytu: 2026.10.15

15 W części Antarktydy mogło ubyć 22% pingwinów cesarskich

Według analizy zdjęć satelitarnych BAS w latach 2009–2024 liczba pingwinów cesarskich mogła spaść o 22% w obszarze od Ziemi Królowej Maud po Morze Bellingshausena, czyli średnio o 1,6% rocznie. Ten sektor o powierzchni 2,8 mln km² obejmuje ok. 30% światowej populacji gatunku. Badacze zastrzegają, że wynik jest obarczony dużą niepewnością i nie musi odzwierciedlać sytuacji na całym kontynencie.[13]

Źródło: British Antarctic Survey, Emperor penguin populations in Antarctica declining faster than thought , Data publikacji: 2025.06.10, Data odczytu: 2026.10.15

16 Okaz pingwina cesarskiego z lat 1839–1843 stoi w muzeum w Tring

Pingwin cesarski wystawiony w Galerii 1 muzeum Natural History Museum w Tring pochodzi z wyprawy Rossa do Antarktyki z lat 1839–1843. Zebrał go botanik Joseph Dalton Hooker, lekarz pomocniczy na okręcie HMS Erebus. Był jednym z pierwszych okazów z tej wyprawy przywiezionych do Wielkiej Brytanii, a w 1897 r. kupił go Walter Rothschild do swojego muzeum.[14]

Źródło: Natural History Museum, The tale of the emperor penguin at Tring , Data odczytu: 2026.10.20

Pingwiny białookie i inne gatunki

17 Pingwin królewski składa 1 jajo co 14–18 miesięcy

Pingwin królewski ma 85–95 cm długości i waży 14–17 kg. Para składa 1 jajo w cyklu trwającym 14–18 miesięcy. Rodzice na zmianę trzymają jajo przez ok. 54 dni, a potem przez 313 dni wychowują pisklę, które czasem czeka 3–5 miesięcy między kolejnymi karmieniami.[15]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, King penguin , Data odczytu: 2026.10.15

18 Pingwin królewski dożywa 26 lat na wolności

Pingwiny królewskie żyją na wolności maksymalnie 26 lat, a w niewoli do 41 lat. Pingwiny cesarskie dożywają ok. 20 lat na wolności i do 50 lat w niewoli. W XIX i XX w. pingwiny królewskie zabijano dla tłuszczu, oleju, jaj i piór, aż w 1969 r. wprowadzono zakaz komercyjnych polowań.[15][6]

Źródła: Encyclopaedia Britannica, King penguin , Data odczytu: 2026.10.15; Encyclopaedia Britannica, Emperor penguin , Data odczytu: 2026.10.15

19 Pingwin białobrewy płynie z prędkością 36 km/h

Pingwin białobrewy (Pygoscelis papua) osiąga w zrywie prędkość ok. 36 km/h i jest według Guinness World Records najszybciej pływającym ptakiem. Dla porównania Usain Bolt, bijąc w 2008 r. rekord świata na 100 m, biegł ze średnią prędkością nieco ponad 37 km/h.[16]

Rekord Źródło: Guinness World Records, Fastest bird swimmer , Data odczytu: 2026.10.15

20 Pingwin maskowy zasypia ponad 10 000 razy na dobę

Pingwiny maskowe wysiadujące jaja zasypiają ponad 10 000 razy na dobę, a każda drzemka trwa średnio tylko 4 sekundy. W sumie daje to ponad 11 godzin snu dla każdej półkuli mózgu. Badacze zmierzyli to zapisem EEG u dzikich ptaków, które stale muszą pilnować jaj przed drapieżnikami i sąsiadami.[17]

Źródło: Libourel P.A. i in., Nesting chinstrap penguins accrue large quantities of sleep through seconds-long microsleeps , Data publikacji: 2023.11.30, Data odczytu: 2026.10.15

21 Na świecie jest ok. 3,42 mln par pingwinów maskowych

Pierwsza pełna ocena populacji pingwina maskowego wykazała ok. 3,42 mln par lęgowych w 375 koloniach. Naukowcy połączyli zdjęcia satelitarne, zdjęcia z dronów i liczenia w terenie. 23 wcześniej znane kolonie zniknęły, a spośród kolonii, które dało się porównać z danymi z lat 80., 45% prawdopodobnie lub na pewno się zmniejszyło, a 18% powiększyło.[18]

Źródło: Strycker N. i in., A global population assessment of the Chinstrap penguin (Pygoscelis antarctica) , Data publikacji: 2020.11.10, Data odczytu: 2026.10.15

22 Pingwin białooki nurkuje na głębokość 175 m

Pingwiny białookie (Adeli) ważą 3–6 kg, mają ok. 70 cm wzrostu i potrafią nurkować na głębokość 175 m, choć zwykle żerują w górnych 70 m wody. Dorosłe ptaki odpływają po pokarm dla piskląt 5–120 km od brzegu, a wyprawy trwają 5–72 godziny. Według australijskiej służby antarktycznej pingwiny te potrafią odpłynąć ponad 1200 km od miejsca lęgu.[19]

Źródło: Australian Antarctic Division, Adélie penguin , Data odczytu: 2026.10.19

23 Pisklę pingwina białookiego przybiera ok. 80 g na dobę

Pisklęta pingwinów białookich z wyspy Béchervaise koło stacji Mawson przybierają ok. 80 g na dobę. W połowie listopada w gnieździe leżą 2 jaja, a pierwsze 2 zmiany wysiadywania trwają 11–14 dni. Pisklęta wykluwają się w grudniu, w wieku 7–9 tygodni są gotowe do wyjścia w morze, a do kolonii wracają zwykle po 3–5 latach.[19]

Źródło: Australian Antarctic Division, Adélie penguin , Data odczytu: 2026.10.19

24 Przy stacji Casey pingwinów przybyło 6-krotnie

Populacja pingwinów białookich w rejonie australijskiej stacji Casey wzrosła od lat 50. XX w. z 30 000 do prawie 200 000 par lęgowych. To wzrost ok. 6-krotny, czyli prawie pół miliona ptaków lęgowych. Na samej wyspie Shirley na powierzchni mniejszej niż 1 km² gniazduje 40 000 pingwinów białookich.[19]

Źródło: Australian Antarctic Division, Adélie penguin , Data odczytu: 2026.10.19

25 We wschodniej Antarktydzie żyje ok. 5,9 mln pingwinów białookich

Badanie zespołu Colina Southwella z 2017 r. objęło ok. 5000 km wybrzeża wschodniej Antarktydy i oszacowało liczbę pingwinów białookich na ok. 5,9 mln. To o ok. 3,6 mln więcej, niż sądzono wcześniej. Ponad 1 mln tych ptaków gniazduje w pobliżu stacji badawczych.[20][21]

Źródła: Australian Geographic, There are millions more Adelie penguins in Antarctica than we thought , Data odczytu: 2026.10.20; National Geographic, 3.6 Million More Penguins Live in Antarctica Than Thought , Data publikacji: 2017.03.15, Data odczytu: 2026.10.20

26 Na Wyspach Niebezpiecznych gniazduje 751 527 par pingwinów

W grudniu 2015 r. naukowcy policzyli na Wyspach Niebezpiecznych (Danger Islands) 751 527 par pingwinów białookich. To więcej niż w całej pozostałej części regionu Półwyspu Antarktycznego razem wziętej. Kolonie na wyspach Heroína i Beagle są trzecią i czwartą co do wielkości kolonią tego gatunku na świecie. Część liczeń wykonano z pomocą drona.[22]

Źródło: Borowicz A. i in., Multi-modal survey of Adélie penguin mega-colonies reveals the Danger Islands as a seabird hotspot , Data odczytu: 2026.10.19

Pingwiny w dawnych czasach

27 Skamieniałości pingwinów mają ok. 50 mln lat według Britanniki

Według Encyclopaedia Britannica pingwiny i ptaki rurkonose mają wspólne pochodzenie, a obie grupy znane są z dobrze opisanych skamieniałości sprzed ok. 50 mln lat. Skrzydła pingwinów przekształciły się w płetwy, które napędzają ptaka pod wodą. Żyjąca dziś linia mniejszych, silnie wodnych pingwinów pojawiła się dopiero ok. 8 mln lat temu.[1][23]

Źródła: Encyclopaedia Britannica, Penguin , Data odczytu: 2026.10.20; Encyclopaedia Britannica, Penguin: Form and function , Data odczytu: 2026.10.20

28 Najstarsze skamieniałości pingwinów mają ok. 62 mln lat

Najstarsze znane szczątki pingwinów mają ok. 62 mln lat, podaje Natural History Museum w Londynie. Olbrzymie pingwiny zniknęły z zapisu kopalnego ok. 20 mln lat temu, a mniejsze dały początek przodkom dzisiejszych gatunków ok. 14 mln lat temu. Dla porównania największe osobniki pingwina cesarskiego ważą ok. 45 kg i mają ok. 1,2 m wzrostu.[24]

Źródło: Natural History Museum, Largest ever penguin species discovered in New Zealand , Data publikacji: 2023.02.17, Data odczytu: 2026.10.19

29 Kumimanu fordycei ważył ok. 154 kg

Najcięższy znany gatunek pingwina, wymarły Kumimanu fordycei, ważył według szacunków ok. 154 kg, czyli 3 razy więcej niż dzisiejszy pingwin cesarski. Jego skamieniałości znaleziono w głazach w regionie North Otago na Wyspie Południowej Nowej Zelandii. Skały mają 55,5–59,5 mln lat. Opis gatunku ukazał się w lutym 2023 r., a autorzy podali średnie szacunki masy 148,0 kg i 159,7 kg.[25][26]

Rekord Źródła: Guinness World Records, Largest penguin species ever , Data odczytu: 2026.10.20; Ksepka D.T. i in., Largest-known fossil penguin provides insight into the early evolution of sphenisciform body size and flipper anatomy , Data publikacji: 2023.02.08, Data odczytu: 2026.10.20

30 Prehistoryczny pingwin miał nawet 2 m wzrostu

Najwyższym znanym pingwinem był Palaeeudyptes klekowskii, który według szacunków mierzył do 2 m i ważył do 115 kg. Żył ok. 37 mln lat temu, w późnym eocenie, na Wyspie Seymoura w Antarktyce. Wcześniejszy rekordzista, Anthropornis nordenskjoeldi, miał ok. 1,7 m wzrostu.[25]

Rekord Źródło: Guinness World Records, Largest penguin species ever , Data odczytu: 2026.10.15

Zagrożenia

31 67% gatunków pingwinów traci liczebność

BirdLife International podaje, że spośród 18 gatunków pingwinów 67% ma malejące populacje, a 9 jest globalnie zagrożonych według Czerwonej Listy IUCN. Liczebność 2 gatunków rośnie, a 3 jest względnie stabilna. Wśród zagrożeń organizacja wymienia utratę siedlisk, zanieczyszczenia, choroby, połowy ryb i zmianę klimatu.[3]

Źródło: BirdLife International, Penguins , Data odczytu: 2026.10.15

32 Na wolności żyje mniej niż 32 000 pingwinów tońców

Według komunikatu BirdLife z 20 listopada 2024 r. pingwin toniec (afrykański) trafił na Czerwonej Liście IUCN do kategorii krytycznie zagrożonych. Na wolności żyje go mniej niż 32 000, a liczba par lęgowych po raz pierwszy spadła poniżej 10 000. BirdLife wskazuje, że gatunek stracił 97% populacji, głównie przez niedobór pożywienia.[27]

Źródło: BirdLife International, African Penguin on the Brink of Extinction , Data publikacji: 2024.11.20, Data odczytu: 2026.10.15

33 Największa kolonia pingwinów królewskich skurczyła się o 88%

Kolonia pingwinów królewskich na wyspie Île aux Cochons w archipelagu Crozet na Oceanie Indyjskim była w latach 80. XX w. największą znaną kolonią tego gatunku. W ciągu 35 lat zmniejszyła się o 88%, z ok. 500 000 do 60 000 par. Naukowcy ustalili to na podstawie zdjęć satelitarnych z lat 2015 i 2017, a wyniki opublikowali w 2018 r.[28]

Źródło: Weimerskirch H. i in., Massive decline of the world's largest king penguin colony at Ile aux Cochons, Crozet , Data publikacji: 2018.07.25, Data odczytu: 2026.10.20

Pingwiny i Polska

34 Stacja Arctowskiego od 1977 r. sąsiaduje z koloniami pingwinów

W 1977 r. nad Zatoką Admiralicji na Wyspie Króla Jerzego powstała Polska Stacja Antarktyczna im. H. Arctowskiego. W 1978 r. badacze policzyli tam 23 661 par lęgowych pingwinów białookich, ok. 7200 par maskowych i 3100 par białobrewych. Pingwiny są najliczniejszymi ptakami lęgowymi zatoki, ale par pingwinów maskowych było w sezonie 1996/1997 ponad 3 razy mniej niż w sezonie 1978/1979.[29]

Źródło: Sierakowski K., Korczak-Abshire M., Jadwiszczak P., Changes in bird communities of Admiralty Bay, King George Island (West Antarctic): insights from monitoring data (1977–1996) , Data odczytu: 2026.10.19

35 Na Lions Rump przybyło 171,85% pingwinów białobrewych

W rejonie Lions Rump na Wyspie Króla Jerzego liczba par lęgowych pingwinów białookich spadła w ciągu 3 dekad o 69,61%. W tym samym czasie populacja pingwinów białobrewych wzrosła o 171,85%. Badanie opublikowane w 2013 r. w „Polish Polar Research” objęło 46 lat obserwacji. Lions Rump jest szczególnie chronionym obszarem Antarktyki nr 151.[30]

Źródło: Korczak-Abshire M. i in., Pygoscelid penguins breeding distribution and population trends at Lions Rump rookery, King George Island , Data odczytu: 2026.10.19

36 Pingwina tońca opisano w latach 1497–1498

Pierwszy opis pingwina tońca pochodzi z wyprawy Vasco da Gamy z lat 1497–1498. To jedyny afrykański gatunek pingwina; jego kolonie leżą od Namibii po okolice Port Elizabeth. Tońce można oglądać w Afrykarium we wrocławskim zoo, które podaje, że ważą ok. 3,1 kg, mają ok. 45 cm długości i pływają z prędkością do 20 km/h.[31]

Źródło: ZOO Wrocław, Pingwin przylądkowy , Data odczytu: 2026.10.15

37 Toniec ma nad oczami różowe gruczoły chłodzące

Pingwin toniec ma nad każdym okiem 1 mały różowy gruczoł, który pomaga mu się chłodzić. Im cieplej, tym więcej krwi płynie do gruczołów i tym bardziej są różowe. Wzór czarnych plamek na piersi każdego ptaka jest indywidualny jak odcisk palca. W naturze tońce żyją do 27 lat.[31]

Źródło: ZOO Wrocław, Pingwin przylądkowy , Data odczytu: 2026.10.15

38 Kokosanka z ZOO Gdańsk wykluła się 12 grudnia 2018 r.

Kokosanka, samica pingwina przylądkowego (tońca) z albinizmem, wykluła się 12 grudnia 2018 r. w ZOO Gdańsk. W kwietniu 2024 r. wygrała międzynarodowy internetowy konkurs na Pingwina Roku. ZOO Gdańsk opisuje ją jako jedynego takiego osobnika w ogrodach zoologicznych na świecie. W gdańskim zoo mieszka ponad 80 pingwinów przylądkowych.[32][33][34]

Źródła: ZOO Gdańsk, African Penguin – Kokosanka , Data odczytu: 2026.10.20; National Geographic Polska, „Królowa Pingwinów” mieszka w Polsce. To jedyny taki osobnik na całym świecie , Data publikacji: 2024.04.22, Data odczytu: 2026.10.20; Notes from Poland, Unique albino from Polish zoo named international penguin of the year , Data publikacji: 2024.04.19, Data odczytu: 2026.10.20

Pingwiny w liczbach

Parametr | Wartość

Liczba gatunków | 18–21

Rekordowa głębokość nurkowania (pingwin cesarski) | 564 m

Najdłuższe nurkowanie (pingwin cesarski) | 32,2 minuty

Maksymalna prędkość pingwina białobrewego | ok. 36 km/h

Znane kolonie pingwina cesarskiego (Sentinel-2) | 61

Pary lęgowe pingwina maskowego | ok. 3,42 mln

Pary pingwinów białookich na Wyspach Niebezpiecznych (2015) | 751 527

Pary pingwinów białookich nad Zatoką Admiralicji (1978) | 23 661

Spadek kolonii pingwinów królewskich na Île aux Cochons | 88%

Pingwiny tońce na wolności (2024) | mniej niż 32 000

Źródła danych: Encyclopaedia Britannica, Guinness World Records, European Space Agency, Scientific Reports, Polish Polar Research, Antarctic Science, BirdLife International. Stan na 20 października 2026 r.

Mity i fakty o pingwinach

FAŁSZ

„Pingwiny żyją też w Arktyce”

Według Encyclopaedia Britannica wszystkie 18–21 gatunków pingwinów żyje wyłącznie na półkuli południowej, a jeden z nich, pingwin równikowy, na samym równiku.[1]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Penguin , Data odczytu: 2026.10.15

FAŁSZ

„Wszystkie pingwiny żyją na lodzie Antarktydy”

Większość gatunków gniazduje na wyspach między 45° a 60° szerokości południowej, a pingwin równikowy żyje na Galapagos.[1]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Penguin , Data odczytu: 2026.10.15

FAŁSZ

„Pingwin cesarski wysiaduje jajo w gnieździe”

Samiec trzyma jajo na stopach, przykryte fałdem upierzonej skóry, i nie je przez cały czas wysiadywania.[3]

Źródło: BirdLife International, Penguins , Data odczytu: 2026.10.15

CZĘŚCIOWO PRAWDA

„Pingwinów ubywa wszędzie”

67% gatunków traci liczebność, ale np. pingwinów białookich koło stacji Casey przybyło od lat 50. XX w. ok. 6-krotnie, a białobrewych na Lions Rump o 171,85%.[3][30][19]

Źródła: BirdLife International, Penguins , Data odczytu: 2026.10.20; Korczak-Abshire M. i in., Pygoscelid penguins breeding distribution and population trends at Lions Rump rookery, King George Island , Data odczytu: 2026.10.20; Australian Antarctic Division, Adélie penguin , Data odczytu: 2026.10.20

Źródła

1. Encyclopaedia Britannica, Penguin. Adres: https://www.britannica.com/animal/penguin. Data odczytu: 2026.10.15.

2. British Antarctic Survey, Antarctic wildlife. Adres: https://www.bas.ac.uk/about/education-and-schools/antarctic-wildlife/. Data odczytu: 2026.10.15.

3. BirdLife International, Penguins. Adres: https://www.birdlife.org/birds/penguins/. Data odczytu: 2026.10.15.

4. Teleamazonas, Cifra récord de pingüinos y cormoranes en las islas Galápagos. Adres: https://www.teleamazonas.com/cifra-record-de-pinguinos-y-cormoranes-en-las-islas-galapagos/. Data publikacji: 2020.10.24. Data odczytu: 2026.10.20.

5. El Mercurio, Población de pingüinos y cormoranes alcanza cifra récord en Islas Galápagos. Adres: https://elmercurio.com.ec/?p=868163. Data publikacji: 2020.10.25. Data odczytu: 2026.10.20.

6. Encyclopaedia Britannica, Emperor penguin. Adres: https://www.britannica.com/animal/emperor-penguin. Data odczytu: 2026.10.15.

7. Guinness World Records, Deepest dive by a bird. Adres: https://www.guinnessworldrecords.com/world-records/deepest-dive-by-a-bird. Data odczytu: 2026.10.15.

8. Guinness World Records, Longest dive underwater by a bird (duration). Adres: https://www.guinnessworldrecords.com/world-records/523667-longest-dive-underwater-by-a-bird-duration. Data odczytu: 2026.10.15.

9. Fretwell P.T. i in., An emperor penguin population estimate: the first global, synoptic survey of a species from space. Wydawca: PLoS ONE. Wydanie: t. 7, nr 4, 2012. Strony: e33751. Adres: https://doi.org/10.1371/journal.pone.0033751. Data publikacji: 2012.04.13. Data odczytu: 2026.10.15.

10. European Space Agency, Discovering new penguin colonies from space. Adres: https://esa.int/Applications/Observing_the_Earth/Copernicus/Sentinel-2/Discovering_new_penguin_colonies_from_space. Data odczytu: 2026.10.19.

11. BirdLife International, Emperor Penguin now Endangered due to climate change. Adres: https://www.birdlife.org/news/2026/04/09/emperor-penguin-now-endangered-due-to-climate-change/. Data publikacji: 2026.04.09. Data odczytu: 2026.10.15.

12. British Antarctic Survey, Loss of sea ice causes catastrophic breeding failure for emperor penguins. Adres: https://www.bas.ac.uk/news/loss-of-sea-ice-causes-catastrophic-breeding-failure-for-emperor-penguins/. Data publikacji: 2023.08.24. Data odczytu: 2026.10.15.

13. British Antarctic Survey, Emperor penguin populations in Antarctica declining faster than thought. Adres: https://www.bas.ac.uk/news/emperor-penguin-populations-in-antarctica-declining-faster-than-thought/. Data publikacji: 2025.06.10. Data odczytu: 2026.10.15.

14. Natural History Museum, The tale of the emperor penguin at Tring. Adres: https://www.nhm.ac.uk/discover/emperor-penguin-tale-tring.html. Data odczytu: 2026.10.20.

15. Encyclopaedia Britannica, King penguin. Adres: https://www.britannica.com/animal/king-penguin. Data odczytu: 2026.10.15.

16. Guinness World Records, Fastest bird swimmer. Adres: https://www.guinnessworldrecords.com/world-records/70933-fastest-bird-swimmer. Data odczytu: 2026.10.15.

17. Libourel P.A. i in., Nesting chinstrap penguins accrue large quantities of sleep through seconds-long microsleeps. Wydawca: Science. Wydanie: t. 382, nr 6674, 2023. Strony: 1026–1031. Adres: https://doi.org/10.1126/science.adh0771. Data publikacji: 2023.11.30. Data odczytu: 2026.10.15.

18. Strycker N. i in., A global population assessment of the Chinstrap penguin (Pygoscelis antarctica). Wydawca: Scientific Reports. Wydanie: t. 10, nr 1, 2020. Strony: 19474. Adres: https://doi.org/10.1038/s41598-020-76479-3. Data publikacji: 2020.11.10. Data odczytu: 2026.10.15.

19. Australian Antarctic Division, Adélie penguin. Adres: https://www.antarctica.gov.au/about-antarctica/animals/penguins/adelie-penguin/. Data odczytu: 2026.10.19.

20. Australian Geographic, There are millions more Adelie penguins in Antarctica than we thought. Adres: https://www.australiangeographic.com.au/news/2017/03/there-are-millions-more-adelie-penguins-in-antarctica-than-we-thought. Data odczytu: 2026.10.20.

21. National Geographic, 3.6 Million More Penguins Live in Antarctica Than Thought. Adres: https://www.nationalgeographic.com/animals/article/adelie-penguin-population-antarctica. Data publikacji: 2017.03.15. Data odczytu: 2026.10.20.

22. Borowicz A. i in., Multi-modal survey of Adélie penguin mega-colonies reveals the Danger Islands as a seabird hotspot. Wydawca: Scientific Reports. Wydanie: t. 8, 2018. Strony: 3926. Adres: https://doi.org/10.1038/s41598-018-22313-w. Data odczytu: 2026.10.19.

23. Encyclopaedia Britannica, Penguin: Form and function. Adres: https://www.britannica.com/animal/penguin/Form-and-function. Data odczytu: 2026.10.20.

24. Natural History Museum, Largest ever penguin species discovered in New Zealand. Adres: https://www.nhm.ac.uk/discover/news/2023/february/largest-ever-penguin-species-discovered-new-zealand.html. Data publikacji: 2023.02.17. Data odczytu: 2026.10.19.

25. Guinness World Records, Largest penguin species ever. Adres: https://www.guinnessworldrecords.com/world-records/382136-heaviest-penguin-species-ever. Data odczytu: 2026.10.20.

26. Ksepka D.T. i in., Largest-known fossil penguin provides insight into the early evolution of sphenisciform body size and flipper anatomy. Wydawca: Journal of Paleontology. Wydanie: t. 97, nr 2, 2023. Strony: 434–453. Adres: https://doi.org/10.1017/jpa.2022.88. Data publikacji: 2023.02.08. Data odczytu: 2026.10.20.

27. BirdLife International, African Penguin on the Brink of Extinction. Adres: https://www.birdlife.org/news/2024/11/20/african-penguin-on-the-brink-of-extinction/. Data publikacji: 2024.11.20. Data odczytu: 2026.10.15.

28. Weimerskirch H. i in., Massive decline of the world's largest king penguin colony at Ile aux Cochons, Crozet. Wydawca: Antarctic Science. Wydanie: t. 30, nr 4, 2018. Strony: 236–242. Adres: https://doi.org/10.1017/S0954102018000226. Data publikacji: 2018.07.25. Data odczytu: 2026.10.20.

29. Sierakowski K., Korczak-Abshire M., Jadwiszczak P., Changes in bird communities of Admiralty Bay, King George Island (West Antarctic): insights from monitoring data (1977–1996). Wydawca: Polish Polar Research. Wydanie: t. 38, nr 2, 2017. Strony: 231–262. Adres: https://doi.org/10.1515/popore-2017-0010. Data odczytu: 2026.10.19.

30. Korczak-Abshire M. i in., Pygoscelid penguins breeding distribution and population trends at Lions Rump rookery, King George Island. Wydawca: Polish Polar Research. Wydanie: t. 34, nr 1, 2013. Strony: 87–99. Adres: https://doi.org/10.2478/popore-2013-0002. Data odczytu: 2026.10.19.

31. ZOO Wrocław, Pingwin przylądkowy. Adres: https://zoo.wroclaw.pl/zwierzeta/pingwin-przyladkowy/. Data odczytu: 2026.10.15.

32. ZOO Gdańsk, African Penguin – Kokosanka. Adres: https://zoo.gdansk.pl/en/animals/african-penguin-kokosanka/. Data odczytu: 2026.10.20.

33. National Geographic Polska, „Królowa Pingwinów” mieszka w Polsce. To jedyny taki osobnik na całym świecie. Adres: https://www.national-geographic.pl/przyroda/kokosanka-zostala-pingwinem-roku-wielki-sukces-mieszkanki-gdanskiego-zoo-240422101542/. Data publikacji: 2024.04.22. Data odczytu: 2026.10.20.

34. Notes from Poland, Unique albino from Polish zoo named international penguin of the year. Adres: https://notesfrompoland.com/2024/04/19/unique-albino-from-polish-zoo-named-international-penguin-of-the-year/. Data publikacji: 2024.04.19. Data odczytu: 2026.10.20.